

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **G. J.**, zastoupený Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 2. 2011, č. j. 28 Az 38/2010 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Jana Urbana **se určuje** částkou 2400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 9. 2. 2011, č. j. 28 Az 38/2010 - 43, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 12. 7. 2010, č. j. OAM-65/VL-18-HA08-2009, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, byl do s. ř. s. zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k

projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal nesprávnost závěru krajského soudu o nevěrohodnosti a účelovosti jeho příběhu, neboť rozpory v jeho tvrzeních nelze označit za natolik zásadní, aby mohly být považovány za důkaz o nevěrohodnosti celého jeho příběhu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 – 105, uvedl, že „*K tomu, aby mohlo ministerstvo posoudit, zda žadatel o udělení mezinárodní*

ochrany splňuje některou z podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu, je nutné, aby žadatel srozumitelně a dostatečně určitě tvrdil skutečnosti, ve kterých spatřuje existenci některé z podmínek pro udělení azylu. Těmito tvrzeními je pak ministerstvo povinno se náležitě vypořádat a posoudit, zda tvrzení žadatele odůvodňují či neodůvodňují udělení azylu. Ministerstvo je zpravidla povinno porovnat tvrzené skutečnosti s informacemi o zemi původu, které si před vydáním rozhodnutí obstará. Naproti tomu v případě, že žadatel svoji povinnost tvrzení nesplní, a to buď tak, že vůbec netvrdí žádné skutečnosti, nebo že na podkladě jeho neurčitých nebo rozporuplných skutečností nelze zjistit, jaké jsou skutečné důvody jeho odchodu ze země původu, resp. důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže ministerstvo v takovém případě shledat existenci podmínek pro udělení azylu. Ministerstvo totiž za takové situace nemůže posoudit, zda tvrzení žadatele odůvodňují či neodůvodňují přiznání azylu, neboť zde nejsou srozumitelná a určitá tvrzení, která by správní orgán mohl ve smyslu jednotlivých podmínek pro udělení azylu posuzovat a případně porovnávat s informacemi o zemi původu. Jsou-li tvrzení rozporná, nelze učinit jednoznačný závěr o tom, která z rozporných tvrzení by měl správní orgán ve vztahu k jednotlivým podmínkám pro udělení azylu považovat za důvody, ve kterých žadatel spatřuje podmínky pro udělení azylu. Nevěrohodnost tvrzení na podkladě uvádění rozporuplných tvrzení znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele podmínky pro udělení azylu. Jelikož zpravidla není v možnostech žadatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázat svá tvrzení jiným způsobem než svou výpovědí, je srovnání jím uváděných skutečností zásadním kritériem pro posouzení jejich věrohodnosti. Pokud se ve výpovědích žadatele vyskytuje značné množství rozporů, které není schopen zdůvodnit, nelze ministerstvu vytykat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.“ V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud i na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, v němž vyslovil, že „Jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti.“ V daném případě krajský soud posuzoval příběh stěžovatele z hlediska, zda jej lze považovat za pravděpodobný a přesvědčivý. Proto se zaměřil na porovnání informací týkajících se uvěznění, průběhu pobytu ve vězení a okolností propuštění, které stěžovatel uváděl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a posléze v pohovoru. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně popsal zjištěné rozpory, z nichž dovodil nevěrohodnost stěžovatelových tvrzení, a tím i jeho příběhu. Tvrdil-li stěžovatel, že tyto rozpory lze přičítat možným nepřesnostem překladu jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jeho výpovědi při pohovoru, popřípadě také době, která uplynula od událostí, které popisoval, pak lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66, ve kterém bylo uvedeno, že v řízení o žalobě a následně v řízení o kasační stížnosti nelze účinně zpochybnit kvalitu tlumočení pohovorů v řízení o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byl pohovor veden v jazyce, jež si žadatel o mezinárodní ochranu sám zvolil, svým podpisem potvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu, a ani při napadení správního rozhodnutí založeného na těchto pohovorech neuváděl a neuvádí konkrétní body, které byly podle něj přetlumočeny chybně. V daném případě byl pohovor veden v jazyce mongolském a stěžovatel předmětný protokol o pohovoru bez výhrad podepsal. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se navíc jedná o rozpory, které nemohly vzniknout v důsledku nepřesného překladu, a ani uplynutím času od popisované události, např. uváděl-li v žádosti, že byl propuštěn na kauci, zatímco při pohovoru uvedl, že byl propuštěn ze zdravotních důvodů.

Stěžovatel dále namítal, že krajský soud řádně nepřezkoumal závěry ministerstva pokud jde o jeho vyšetřování pro trestný čin vraždy v zemi původu, a to zejména z hlediska možného naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Jak vyplývá z citovaných judikátů Nejvyššího správního soudu má ministerstvo ve věcech mezinárodní ochrany odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel o udělení mezinárodní ochrany musí tvrdit věrohodné relevantní skutečnosti, které se týkají jeho osoby. V daném případě se jak ministerstvo, tak i krajský soud zabývaly tím, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu a vzhledem k tomu, že shodně posoudily jeho tvrzení jako nevěrohodná, je negativní závěr o tom, že mu nehrozí vážná újma spočívající v uložení nebo vykonání trestu smrti odůvodněný a v souladu se zákonem.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanoven zástupcem advokát a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu ve věci) 2100 Kč (§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky) a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 2400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2011

Cihlářová

JUDr. Eliška
předsedkyně senátu